Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. *Arcybiskupstwo Poznańskie w dziejach,* Poznań, 23–24 X 2017 r.

23 X 2017 r. w gmachu Poznańskiego Towarzystwa Przyjaciół Nauk rozpoczęła się dwudniowa konferencja naukowa poświęcona historii arcybiskupstwa poznańskiego. Wydarzenie to zorganizował Instytut Historii Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu przy współpracy z PTPN.

Jako pierwszy głos zabrał sekretarz generalny PTPN, prof. UAM dr hab. Przemysław Matusik, który w imieniu gospodarzy przywitał wszystkich referentów i zgromadzonych gości. Następnie przemawiał arcybiskup, metropolita poznański Stanisław Gądecki, który zwrócił uwagę na wagę konferencji, w związku ze zbliżającą się rocznicą 1050-lecia utworzenia biskupstwa poznańskiego. Wszystkich zgromadzonych przywitał także dziekan Wydziału Historycznego UAM, prof. dr hab. Kazimierz Ilski, po czym przekazał głos głównemu organizatorowi konferencji, dyrektorowi Instytutu Historii UAM, prof. dr hab. Józefowi Doboszowi, który zaprezentował również nową publikację¹, będącą pokłosiem ostatniej konferencji poświęconej chrystianizacji państwa Piastów². Po oficjalnym otwarciu, rozpoczęły się obrady.

Konferencja została podzielona na cztery panele. Pierwszego dnia mieliśmy możliwość uczestniczenia w dwóch panelach, poświęconych epoce średniowiecza i czasów nowożytnych. W pierwszym z nich wysłuchaliśmy sześciu referatów. Jako pierwszy głos zabrał prof. dr hab. Tomasz Jurek (IH PAN), który poświęcił uwagę

¹ *Chrzest Mieszka I i chrystianizacja państwa Piastów*, red. J. Dobosz, M. Matla, J. Strzelczyk, Poznań 2017.

² Zob. Z. Kraska, *Sprawozdanie z konferencji naukowej pt. Chrzest Mieszka I i chrystianizacja państwa Piastów, Poznań, 21–23 września 2016 r.*, *Historia Slavorum Occidentis* 11 (2016), nr 2, s. 309–312.

dziejom biskupstwa poznańskiego (*Biskupstwo poznańskie – od Jordana do końca XV wieku*). Następnie historię początków biskupstwa poznańskiego poruszył prof. dr hab. Tomasz Jasiński (IH UAM) (*Pierwsze biskupstwo poznańskie*). Później głos zabrał prof. dr hab. Przemysław Urbańczyk (IAiE PAN), który skupił się na roli archeologii w rozpoznaniu procesu chrystianizacji państwa Piastów (*Archeologia wobec początków Kościoła i chrystianizacji w Polsce*). Po krótkiej przerwie prof. dr hab. Hanna Kóčka-Krenz (IA UAM) przedstawiła najnowsze odkrycia archeologiczne na Ostrowie Tumskim (*Najstarsze kościoły Ostrowa Tumskiego w świetle najnowszych badań*). Następnie dr Paweł Dembiński (IH PAN), zaprezentował historię poznańskiej kapituły katedralnej (*Poznańska kapituła katedralna w późnym średniowieczu*). Panel poświęcony epoce średniowiecza zamknął referat autorstwa dr Magdaleny Biniaś-Szkopek (IH UAM), która skupiła swoją uwagę na problematyce władzy poznańskich oficjalów (*Zakres władzy oficjalów poznańskich w I połowie XV wieku*).

Panel kończący pierwszy dzień konferencji został poświęcony czasom nowożytnym i zostały w nim zaprezentowane trzy referaty. Prof. UAM dr hab. Rafał Witkowski (IH UAM) omówił dzieje biskupstwa poznańskiego w okresie staropolskim (*Dzieje diecezji poznańskiej w okresie staropolskim. Wokół źródeł i możliwości ich krytycznej analizy*). Następnie głos zabrał prof. UAM dr hab. Michał Zwierzykowski (IH UAM), który przedstawił co można odnaleźć w aktach sejmikowych na temat biskupstwa (*Biskupstwo poznańskie w aktach sejmikowych wielkopolskich*). Ostatni referat tego dnia różnił się od poprzednich, gdyż był poświęcony kulturze muzycznej w diecezji poznańskiej (*Kultura muzyczna w diecezji poznańskiej do końca XVIII w. Zarys problematyki*), a jego autorką była prof. UAM dr hab. Alina Mądry (IM UAM).

Drugiego dnia konferencji obrady skupiły się na problematyce związanej z okresem zaborów oraz czasów współczesnych. Pierwszy panel otworzył prof. UAM dr hab. Przemysław Matusik (IH UAM), który zaprezentował postawy duchowieństwa w XIX w. (*„Oświeceni”, ultramontanizm, społecznicy. O różnorodności postaw duchowieństwa archidiecezji poznańskiej w XIX wieku*). Następnie postawę pruskiej policji wobec Kościoła (*Pruska policja polityczna wobec Kościoła katolickiego*) zaprezentował prof. KUL dr hab. Witold Matwiejczyk (KUL). Ks. Tomasz Rogoziński (IH UAM), będący następnym referentem, skupił się z kolei na dozorach kościelnych do 1914 r. (*Dozory kościelne w archidiecezji poznańskiej do 1914 roku*). Referat kończący tenże panel wygłosiła mgr Karolina Kaźmierczak (IM UAM), która skupiła się na kulturze muzycznej diecezji poznańskiej w okresie zaborów (*Kultura muzyczna w kręgu poznańskiej katedry w XIX wieku*).

W następnym panelu mogliśmy również usłyszeć cztery referaty. Pierwszy z nich, został poświęcony ogólnej historii arcybiskupstwa poznańskiego w czasach najnowszych (*Arcybiskupstwo Poznańskie w XX–XXI wieku*), a jego autorem był ks. prof. UAM dr hab. Leszek Wilczyński. Następnie ks. Łukasz Kędzierski przedstawił najnowsze materiały archiwalne odnoszące się do historii kurii (*Najnowsze dzieje Kurii Arcybiskupiej w świetle materiałów archiwalnych*). Dr hab. Elżbieta Wojcieszak (IPN Poznań) zaprezentowała z kolei znajdujące się w zasobie IPN materiały dotyczące arcybiskupów poznańskich (*Materiały na temat arcybiskupów poznańskich w zasobie archiwalnym IPN*). Referat kończący tenże panel, jak również całą konferencję wygłosił prof. UAM dr hab. Konrad Białecki (IH UAM i IPN Poznań), który omówił postawę lokalnej władzy wobec obchodów Tysiąclecia Diecezji Poznańskiej (*Lokalne władze partyjno-państwowe wobec obchodów Tysiąclecia Diecezji Poznańskiej*).

Uroczystego podsumowania oraz zamknięcia obrad podjął się prof. dr hab. Józef Dobosz. Konferencja traktująca o historii arcybiskupstwa poznańskiego cieszyła się dużym zainteresowaniem. Dyskusje miały miejsce nie tylko w poświęconym na to czasie, ale również w kuluarach. Bardzo ważny wydaje się również fakt, że w konferencji wzięli udział nie tylko historycy, ale także archeolodzy i muzykolodzy, co znacznie urozmaiciło program wydarzenia. Zgodnie z obietnicą organizatorów wypada nam oczekiwać publikacji, będącej pokłosiem tejże konferencji.

mgr Jakub Wojtczak
Instytut Historii
Wydział Historyczny
Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
ul. Umultowska 89d
61–614 Poznań
kub.wojtczak@gmail.com